

**R. P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, E Societate Iesv, In
Collegio Romano eiusdem Societ. olim Theologiæ
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Disputaciones
Scholasticæ, Et Morales, De Sacramentis in ...**

Lugo, Juan de

Lugduni, 1652

4. Quomodo consecratio pertineat ad essentiam Sacrificij, variè à
Theologis declaratur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82340)

Quinto, Christus est nunc principalis offerens vna cum Sacerdote non sumit autem Christus corpus suum per Sacerdotem, sicut consecrat illud verbis Sacerdotis: ergo Sacerdos non offert, quando sumit, sed quando consecrat corpus, & sanguinem Christi. Hac sunt fundamenta potissima huius sententia; alia leuiora postea videbimus.

46. Quarta sententia docet, summptionem huius Sacramenti esse id, in quo essentia huius Sacrificij consistit. Ita Ledesina & alij, quos refert Suarez Sect. 5. in principijs; quibus videtur fauere S. Thomas multis in locis infra adducendis. Probatur etiam primò auctoritate, Augustinus lib. 17. de ciuit. Dei. 5. rom. 5. Manducare panem, quod est in nouo testamento Sacrificium Christianorum. P. Salmeron ubi supra §. An vero. circa finem paragraphi asserit pro hac sententia Concilium Neocesarientense, can. 13. & Concilium Laodicenum c. 19. Sed non video in iis aliquid, quod faciat ad propositum. Afferri etiam solet Concil. Toler. 12. c. 5. vbi reprehendit eos, qui in Sacrificio non sumebat corpus, & sanguinem Christi; & addit rationem in hac verba: Nam quale erit sacrificium, cui nec ipse sacrificans particeps esse dignoscitur? Sed ex illo textu magis potest confirmari contraria sententia nam statim subiungit Concilium hac alia verba, quibus aperte videtur condistingueret immolationem à summptione: Ergo modis, inquit, omnibus tenendum est, ut quotiescumque sacrificans corpus, & sanguinem Iesu Christi Domini nostri in altario immolat; toties perceptionis corporis, & sanguinis Christi se participem praebeat. Sane si pro eodem sumeret summptionem, & immolationem, hoc praecceptum ridiculum esset; nam idem esset, ac diceret quotiescumque immolat immolet: vel quotiescumque sumperit, toties sumat corpus, & sanguinem Christi. Ergo fateri debemus, ibi magis probari oppositam sententiam. Potest tamen afferri pro ista Pet. Cluniacensis lib. 1. Epistolarum, cap. ... Contra id quod dicunt, Missam nihil esse, nec celebrari debere; vbi explicans, quomodo dicatur Christus in altari immolari, sic ait: Neque enim ibi Christus, ut olim, dolores, aut mortem patitur; cum tamen immolari dicatur. Dicitur autem immolari; cum licet immolabiliter in altari frangitur, dividitur, comeditur, cum his, & quibusdam alijs signis, in quantum fieri potest, mors Domini maxime repraesentatur.

47. Secundo probari potest praedicta sententia ex alijs, qui loquentes de Officio feria sextae in Parasceue, & de Officio Gracorum in Ferijs Quadragesimae, quando ex praconsecratis celebrant, appellant illud Sacrificium. Sic loquitur Ecclesia Latina in Officio illius diei, dū orat: Sic fiat Sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi, Domine Deus. Et postea dicit Sacerdos: Orate, fratres, ut meum, ac vestrum Sacrificium acceptabile fiat, &c. Confirmari potest ex Concilio Laodiceno. can. 49. vbi praecipitur in Quadragesima fieri Sacrum ex praedantificatis, exceptis aliquibus diebus; vbi indicat, tunc etiam fieri Sacrificium sine consecratione: nam facere Sacrum, & sacrificare, idem videtur.

48. Tertio probari potest, quia si Sacrificium consisteret in sola consecratione, frustra applicaretur post consecrationem pro aliquo: nam fructus Sacrificij non potest esse in suspensio. Hoc autem est contra usum Ecclesiae, quae post consecrationem applicat sacrificium pro defunctis; ergo ideo, quia nondum est posita essentia Sacrificij.

Quarto probatur ratio à priori, quia per solam summptionem fit destructio rei oblatae: consecratio autem magis est adductio, vel productio victima, quam eius destructio: Sacrificium vero vt Sa-

crificium, fit per destructionem, qua res oblata destruitur in Dei cultum, vt supra vidimus; non ergo potest consistere essentia huius Sacrificij in consecratione, sed magis in summptione.

Quinto, quia si summptio non esset de essentia Sacrificij, non apparet, cur sit tam stricta obligatio sumendi, quoties consecratur: siquidem iam esset peractum Sacrificium, praesertim si species vini post consecrationem effundantur, quo casu necesse est alias consecrare; ergo ideo quia sine summptione non est Sacrificium; alioquin magis esset repetere consecrationem nouam, quam perficere illam praecedentem. Hac sunt fundamenta huius sententiae.

Vides, pro vtraque parte esse rationes difficiles. Pro vtraque etiam videtur esse S. Thomas diuersis in locis: nam quod consecratio sit actio sacrificandi, videtur sentire q. 82. art. 4. ad 1. vbi dicit, consecrationem Eucharistiae non esse sicut consecrationem chrisimatis: illa enim consecratio est sacrificium; non autem haec. Item q. 83. art. 4. in corpore, vbi dicit, Sacerdotem post consecrationem petere, vt Sacrificium iam peractum, sit Deo acceptum. Et clarius q. 82. art. 10. in corpore, vbi ait, consecratione huius Sacramenti Sacrificium offertur; & in solutione ad 1. sic ait: Hoc Sacramentum perficitur in consecratione, in qua Sacrificium Deo offertur. Et contra vero, quod summptio ipsa pertinet ad essentiam Sacrificij, videtur probari ex eodem S. Thoma q. 80. art. 12. ad 3. vbi dicit, Sacerdotem in persona omnium sumere hoc Sacramentum; ergo illa actio non est priuata, sed actio publica, & per consequens oblatio huius Sacrificij. Item q. 83. art. 6. ad 3. dicit, si post consecrationem species vini consecrata non possint sumi propter aliquem casum, debere aliud vinum consecrari, & sumi, ne maneat Sacrificium imperfectum; ergo non perficitur sola consecratione. Potest item adduci sanctus Doctor art. 2. ad 2. vbi dicit, feria sexta in Parasceue sumi à Sacerdote corpus Christi praconsecratum, ne careat Ecclesia illa die fructu passionis Christi; vbi videtur sentire, per ipsam summptionem communicari fructum huius Sacrificij, non solum sumenti, sed Ecclesiae cuius nomine sumit; ergo illa summptio non est summptio vt-cumque, sed oblatio Sacrificij. Denique 1. 2. q. 85. art. 3. ad 3. dicit panem in tantum sacrificari, in quantum frangitur, comeditur, & benedicitur; sicut alimalia occisione sacrificabantur. Vides etiam, pro vtraque parte adduci non improbabiler S. Thomam. Nunc videamus, quomodo possimus vtramque conciliare. Prius tamen oportet et examinare rationes, quibus essentiam Sacrificij in consecratione stare explicant Auctores illius tertiae sententiae.

SECTIO IV.

Quomodo consecratio pertinet ad essentiam Sacrificij, variè à Theologis declaratur.

Quamuis in ea sententia, quae dicit, substantiam huius sacrificij consistere in consecratione, conueniat maior pars Theologorum; differunt tamen non parum in modo illam defendendi, & declarandi, quomodo consecrare sit formaliter sacrificare, cum per consecrationem non destruat, sed potius producat, vel saltem ponatur ibi de nouo corpus, & sanguis Christi.

Primo dicunt aliqui, in consecratione interuenire destructionem substantiae panis, & vini, quae destructio fit in cultum, & honorè Dei. Sed hoc bene impugnant Bellarminus d. lib. 1. cap. 27. proposit. 8. & Vafq. in praesenti. n. 51. quia hoc sensu non rati corpus, & sanguis Christi, quam substantia ipsa panis, & vini Vafquez.

49. Quinto.

50. Pro vtraque parte rationes sunt difficiles. S. Thom.

51.

Sed bene impugatur à Bellarmino.

vini sacrificaretur: nam illud sacrificatur, per cuius destructionem Deum colimus; ergo cum solius panis, & vini destructione exhibeat hic Dei cultus; illa solum sacrificantur. Ex quo fieret, nostrum Sacrificiū nō esse excellentius sacrificiis veteris Legis, sed ignobilius, cum nobilior sit ovis, vel vitulus, quā panis, & vinum. Item nostrum sacrificium non esse vnum, sed plura, contra Chrysostrum Ambrosium, Primalium, & alios in c. 10. ad Hebr. Denique fieret etiam contra Patres, non esse idem Sacrificiū Missæ, & Sacrificiū Crucis; neque esse eundem Sacerdotem, & Sacrificiū; & alia similia absurda.

§2.
Secundo dicitur alij non requiri destructionem

Secundo ergo dicunt alij; quamvis in Sacrificio debeat intercedere mutatio; non tamē requiri, quod id, quod offertur, destruat. Contigit sane plerumque ita esse, vt quando sacrificatur ovis vel vitulus; aliquando tamen non ita; vt quando offerebatur incensum, vel thymiam, vel thus; id quod principaliter offerebatur, non erat substantia thuris, vel thymiamatis, quæ comburebatur, sed suffitus potius, vel odor, qui de nouo producebatur, & qui aptior erat ad cultum Dei, quam destructio præcedens. Ita in Eucharistia est aliquid, quod destruitur, & aliquid, quod producitur; & hoc posterius est, quod principaliter offertur, non illud prius. Regula enim generalis est, vt, quando id quod destruitur, est principaliter offertur, non illud prius. Regula enim generalis est, vt, quando id quod destruitur, est ignobilius quam id, quod sequitur. Ideo in occisione ovis, quod principaliter offertur, est ovis, non cadaver, quod de nouo producitur, quia cadaver est multo ignobilius: è contra vero in combustione thuris, nobilior est suffitus, qui resultat, quam illud, quod destruitur: ideo suffitus est, quod principaliter offertur. Hunc modum dicendi indicat P. Suarez, sect. 5. & magis expresse P. Aegidius in presenti dub. 5. post Lessium, qui eodem modo loquutus fuerat lib. 2. de Iustit. c. 3. dub. 2. Sed tamen hic Auctor postea lib. 12. de Perfectionib. Diuin. n. 95. magis probat alium modum dicendi postea referendum; quare videtur ab illo priori tacite recessisse.

Regula generalis.

Suarez. Aegidius. Lessius.

§3.
Hæc sententia displicet.

Hæc tamen sententia displicet, quia est contra communem omnium concipiendi, & loquendi modum dicere, rem aliquam quando producitur, sacrificari; potuisseque offerri Sacrificiū Deo generādo filios, vel applicando alias causas naturales ad similes procreationes, vel productiones efficiendas. Deinde templi constructio, vel alterius rei in cultū Dei, esset verum Sacrificiū, & templum illud de nouo factum diceretur vere sacrificatum: quod sane est omnino mutare conceptum, & vocem sacrificij, vt defendamus, in Missa esse verum, & propriū sacrificiū. Falsum item est, in oblatione thymiamatis odorem, vel suffitum fuisse, quod sacrificabatur; nam si ibi interueniebat verum sacrificiū, illud solum sacrificabatur, quod destruebatur. Illud enim sacrificatur, per cuius destructionem proteltatur affectum internum nostrum, qui non explicatur bene per productionem, sed per destructionem, vt vidimus. Imo de ratione omnis rei sacrificatæ est, quod sit res permanens, vt aduertunt communiter omnes in definitione sacrificij; quare ille suffitus, cum esset res valde transiens, non videtur materia apta vt sacrificaretur; erat quidem apta, vt per ipsā coleretur Deus, non tamen per illius sacrificatiōem.

§4.
Tertio dicitur alij destructionem non esse de ratione sacrificij commemoratiui.

Tertio dicunt alij, immutationem rei, quæ sacrificatur, seu eius eius destructionem esse quidem de ratione omnis sacrificij absoluti, non vero de ratione sacrificij commemoratiui. Absolutum vocant, quod independenter ab alio sacrificio, habet in se veram rationem sacrificij. Commemoratiuum vero

dicunt, non quod in se non sit verum sacrificiū simpliciter, sed quia est sacrificiū representatiuum alterius sacrificij absoluti, quale est sacrificiū Eucharistiæ, quod in tantum est sacrificiū in quantum præcise representat sacrificiū Crucis. Si autem petas rationem discriminis, dicunt eam esse, quod sacrificiū in ratione sacrificij debet esse signum sacrificiū autem absolutū non potest significare suæ premam potestatis Dei, vt est dominus vitæ, & mortis, nisi per veram destructionem rei oblatæ: vero sacrificiū commemoratiuum, cum representet sacrificiū absolutū Crucis, v.g. iam significat sufficienter illud idem quod mors Christi significabat, representando ipsam Christi mortem, & laicum Christi realiter occideretur; atque ideo conuenit ei vera ratio sacrificij. Hanc sententiam indicat etiam P. Suarez. d. sect. 5. §. Quarto potest. Sed clarius, & latius eam docuit P. Valq. ubi sup. c. 7. & 8. vbi conatur eam probare ex sanctis Patribus: sed frustra; nam ij omnes solum dicunt, hoc sacrificiū esse commemoratiuum sacrificij Crucis, quod nemo negat; non autem dicunt, ideo conuenire illi essentiam sacrificij, quia præcise est commemoratiuum alterius sacrificij: imo oppositum insinuant. Nam Aug. lib. 20. contra Faustum Manicheum c. 21. adductus ab eodē Valq. n. 59. æquiparat in ratione commemoratiui hoc sacrificiū cum sacrificiis veteris legis, his verbis: *Huius sacrificij caro, & sanguis ante aduentum Christi per viduarum similitudinem promittebatur; in passione Christi per ipsam veritatem reddebatur; post ascensum Christi per sacramentum memoriam celebratur: & tamen non sentit August. sacrificia veteris legis eo præcise habuisse rationem sacrificij, quod representarent sacrificiū Crucis futurum; ergo nec id sentit de sacrificio Missæ, licet dicat esse commemoratiuum. Frustra ergo multiplicantur loca Patrum ad probandum, hoc sacrificiū esse commemoratiuum: de hoc enim nulla est controuerfia; sed difficultas tota est, quomodo in eo reperitur vera ratio sacrificij. Vnus est Algerus ibi adductus ab eodem Valq. qui magis ei videtur fauere, his verbis: *Sciendum igitur, quod licet oblatio Christi semel in orbe sit vera, quotidiana autē in altari sit figurata, proijm tamen eadem hic, & ibi nostra salutis est gratia; vbi videtur non agnoscere aliā rationē sacrificij in Missa, nisi quatenus est oblatio figurata, seu representatiua oblationis illius, quæ fuit in cruce. Ceteri illa verbo sano modo intelligēda sūt, ne faueat hæreticis negantibus verā rationē sacrificij in Eucharistia, vel recitanda, sicut in eodē libro sunt aliqua alia improbāda circa hoc sacramētum; vt obseruauit bene Card. Bellar. lib. de Scrip. pr. Ecclesiast. tract. de Algero.**

Fauere etiam videtur illi sententiæ S. Thomas presenti art. 1. vbi dicit, celebrationem huius sacramēti appellari Sacrificiū & Immolatiōem; quia in imaginibus rerum solent iisdem nominibus appellari, quibus res ipsæ, quas representant. *Celebratio autem huius sacramēti imago quedam est representatiua passionis Christi, quæ est vera eius immolatio; & ideo celebratio huius sacramēti dicitur Christi immolatio.* Sed hæc verba ita fauent P. Valquez vt dent illi plusquā volebat: videtur enim probare, in Eucharistia non dari vere, & proprie sacrificiū, sed solum analogice, quatenus imagines rerum solent appellari ipsarum nominibus; & imago S. Petri solet appellari S. Petrus. Quare ab omnibus explicatus erit S. Thom. in alio sensu, ne cuiusmodi doctrinā tradiderit. Mihi satis verisimile est, S. Thom. non habuisse pro eodem sacrificiū, & immolatiōem, sed tanquā genus, & speciem. Sacrificiū enim latius patet, quā immolatio; & conuenit proprie omnibus cuiusque rei sacrificij.

facrificiis; immolatio autem proprie & stricte videtur sonare occisionem victimae, reliquis autem non nisi per aliquam similitudinem solet applicari; nam immolatio realis est sacrificatio cruenta, ut observavit ad aliud propositum Malder. d. tr. 10. de relig. c. 3. dub. 1. §. *Præcipue*. Unde §. seq. **concludit**, in Missa dari verum, & reale sacrificium, immolationem vero non nisi mysticam, proprie loquendo. Quo sensu loquitur etiam Aug. *epist. 23. tom. 2. & alibi*; dum dicit, Christum semel immolatum fuisse; & alij Patres, ac Theologi, quos refert Bellar. supra c. 5. §. *Alter modus*. Non ergo mirum, quod S. Thomas dicat, in Eucharistia intervenire immolationem, quatenus est imago immolationis factæ in Crucis: ibi enim non docet, quomodo sit proprie sacrificium, sed quomodo appellatur *immolatio*; de quo est diversa ratio, ut constat ex dictis.

Loquendo ergo de re ipsa ille explicandi modus non sufficit, ut in eo quiescat animus: nam (ut bene dicitur de re ipsa adaverit Card. Bellarm. d. dub. 1. c. 2. §. *Tertio mirum* illa *loquendi esset*) ea acceptio sacrificij plane arbitraria, & cõhæta est; verum enim, & reale sacrificium veram & realem rei sacrificatæ destructionem desiderat; ergo ubi non est vera destructio, sed sola imago destructionis, nõ dabitur verum sacrificium, sed sola imago Sacrificij; nec sufficit dicere, non dari verum sacrificium absolute, dari tamen verum sacrificium commemorativum: de hoc enim est quæstio, an sacrificium commemorativum sit verum simpliciter, an solè secundum quid: non enim sufficit esse commemorativum alterius rei, ut aliquid possit dici tale: nam in tragedia est commemoratio, & representatio mortis Cæsaris, & tamen non est mors Cæsaris simpliciter, sed mors representatiue, seu commemoratiue. Item sacrificia veteris legis representabant etiam Christi mortem, & immolationem futuram: non tamen sufficeret hoc, ut illa essent vere sacrificia, nisi in se ipsis continerent realiter destructionem alicuius rei tunc sacrificatæ: ergo quod in Missa detur commemoratio, seu representatio mortis Christi, non erit satis ut dicatur vere, & simpliciter sacrificium, sed solum secundum quid, seu representatiue.

Respondet P. Vasq. in sacrificiis antiquis, licet daretur representatio mortis Christi, non tamen intervenit ipsum Christum præsentem; ideo non potuisse tunc illi sacrificari: nihil enim potest sacrificari, nisi ubi adest: in Eucharistia vero adest realiter ipse Christus, in quo fit representatio suæ mortis præteritæ: ideo potest vere ibi sacrificari. Sed contra: quia licet adest in tragedia præsens Rex ipse, qui olim vulneratus est, & representatiue vulneraretur; non tamen vere, & realiter diceretur vulnerari: itè licet filia lepre, quæ olim fuit sacrificata, nunc resurgeret, & adest in tragedia, qua sua mors representaretur, non diceretur nunc vere, & proprie sacrificari: alioquin sufficeret etiam, quod recitaret suam mortem: iam enim ipsa recitatione commemoraretur illud sacrificium, & illa mors; atque ideo diceretur nunc in illa recitatione vere sacrificari sacrificio non cruento, sed commemorativo; quod ridiculè esset: ergo nec sufficit mera representatio mortis Christi in ipso Christo facta, ut dicatur Christus proprie sacrificari: aliud enim est representari illud prius sacrificium; aliud fieri verum sacrificium.

Dices, per meram recitationem non daretur verum sacrificium; quia sacrificium dicit aliquã actionem exercitam circa rem, quæ sacrificatur: verba autem nihil exercent circa illam rem; at vero in Eucharistia ita representatur destructio præterita, ut nunc etiam fiat aliqua actio circa eundem Christum, licet non destructiva. Sed contra, quia sacrificium

in suo conceptu tam dicit destructionem, quam actionem, & tamen per te reperitur essentia sacrificij commemoratiui cum sola representatione destructionis: ergo poterit etiam reperiri essentia sacrificij commemoratiui cum sola representatione actionis. Deinde ponamus, aliquem in tragedia representare thurificationem, quam olim exhibuit Deo, & ad hoc melius representandum assumere nunc thuribulum cum thure, & carbonibus, sed sine igne, & hoc ipso thuribulo representare, quod olim fecit, ac si re ipsa nunc thurificaret: nemo tamen dicet, hunc hominem nunc vere, & proprie thurificare, cum vere non accendatur thus: atque ideo licet non solum verbis, sed actionibus, & motibus circa thus, & thuribulum exhibitis representat thurificationem præteritam; ista tamen thurificatio representatiua non est vera thurificatio simpliciter, sed secundum quid, & analogice; ergo similiter, licet Christus in suo corpore exerceat nunc aliquam actionem, qua representat mortem præteritam, & sacrificionem præteritam: hoc tamen non sufficit, ut istud dicatur verum, & proprium sacrificium, cum per te non sit destructio, sed representatio destructionis.

Ratio autem à priori, est, quia licet ista representatio significet sufficienter sacrificium præteritum, non tamen significat immediate per hoc præcise id, quod significabat sacrificium illud; sicut licet illa representatio thurificationis significet thurificationem illam præteritam, non tamen est actus adorationis, quia non significat immediate notã summisionis internæ, quæ non potest significari per representationem thurificationis, sed per thurificationem: ita similiter representatio sacrificij, licet significet ipsum sacrificium, non tamen significat propterea illud, quod ipsum sacrificium significabat: quia est signum quasi reflexum significans illud aliud sacrificium, quod erat signum directum, signum autem reflexum non potest ex hoc præcise, quod significet aliud signum, participare essentiam illius signi directi, quod per ipsum significatur; ut constat faciendo inductionem per omnia alia signa directã, & reflexa.

Propterea alij dicunt quarto, consecrationem esse veram actionem sacrificatiuam; quia per eam ex vi verborum separatur corpus à sanguine: nam licet per concomitantiam sit idem sub vtraque specie, hoc tamen est per accidens: nam verba, quantum est de se, separant corpus à sanguine, & dissolunt illud compositum; atque ideo sacramentaliter mactant illud, & ponunt in altari tanquam victimam occisã, & sacrificatam. Huic modo dicendi acquieuit tandem P. Lessius *disto lib. 12. de Perfectionib. Divin. n. 95.* & alij, quos commemorat Bellarminus ubi supra, §. *Alij volunt*. Sed ipse merito eos reiecit; quia quantumcũque explicetur *ex vi verborum* illa mactatio, & separatio, re tamen vera non separatur corpus à sanguine, nec ab anima; sicut si ictu gladij percuteretur ovis in sacrificio, Deus tamen miraculose penetraret gladium cum gutture ovis, ita ut non sequeretur abscessio nec vulneratio, vere non diceretur ovis sacrificata; quia licet de se ictus sufficeret ad occisionem, re tamen vera non fuit sequuta occisio. Sic etiam contingit in præsentia. Adde, hanc concomitantiam non esse miraculosam, sed debitam ad positionem alterius partis, ut supra vidimus; quare neque etiam possumus hic invenire ictum, vel actionem tendentem ex natura sua ad separandum unum ab alio: nam aliud est, quod ex vi verborum non ponatur sanguis cum corpore; aliud vero, quod verba petant, quod non ponatur ibi sanguis: illud primum est verum; hoc secundum falsum: verba enim licet

60. Ratio à priori est.

61. Alij quarto dicunt consecrationem esse veram actionem sacrificatiuam.

non

Malderus.

August.

57. Ergo loquendo de re ipsa adaverit Card. Bellarm. d. dub. 1. c. 2. §. Tertio mirum illa loquendi esset.

58. Respondet P. Vasq. in sacrificiis antiquis, licet daretur representatio mortis Christi, non tamen intervenit ipsum Christum præsentem.

59. Dices, per meram recitationem non daretur verum sacrificium.

Respondet.

non significant sanguinem, non tamen perunt, non poni ibi sanguinem: imo (si ita fas est dicere) exigendo quod ponatur corpus, exigunt quasi mediate, & consequenter, quod ponatur etiam sanguis: tantum abest, quod ex se tendant ad separandum vnum ab alio, & mactandum, quantum est ex se. Rursum iuxta illam sententiam dicendum videtur in triduo, quando iam re ipsa erat separatum corpus à sanguine, si re ipsa fieret cōsecratio, non faciendum Sacrificium per consecrationem Eucharistiæ; quia tunc per verba non separarentur, quæ essent coniuncta, sed ponerentur separata, quæ iam re ipsa erant separata: quare sicut qui corpus, & sanguine ouis iam occisæ poneret in alio loco, non diceretur sacrificare; ille enim non separaret vnum ab alio: sic in triduo cum iam Christus esset occisus realiter, non censeretur vllō modo occidi per consecrationem, cum per ipsam non separarentur eius partes, quæ iam supponebantur separata.

62.
Refertur
alius modus
dicendi.
Nic. Cabasilæ.
s.

64.
Hunc modum
dicendi bene
impugnat
Vasquez.

62. Vltimo loco referri potest alius modus dicendi, quo istam rationem sacrificij explicuit Nicol. Cabasilas Græcus in expositione Liturgiæ c. 32. 4. v. el 6. tom. Bibliotheca sacra; quia scilicet sicut tunc dicitur sacrificari ouis, quando ex non mactata fit ouis mactata; sic etiā illa mutatio est vera, & propria sacrificatio, quæ ex pane in altari, dū panis transit in corpus Christi, quod pro nobis fuit mactatum.

64. Hunc modum dicendi bene impugnat P. Vasquez c. 6. n. 43. & sequentibus; quia quod res ipsa, in quam aliquid conuertitur, sit iam occisa, non est mactatio ipsius, ergo nec sacrificatio: sicut si panis conuertetur in ouem, quæ iam erat antea occisa, non daretur tunc mactatio ouis. Item corpus Christi in cœna nondum erat occisum; ergo non conuersus fuit panis in aliquid mactatum: ergo non fuit tunc factum sacrificiū: quod esset contra Triden. Sess. 22. c. 1. Denique nec modò post resurrectionem est vere corpus Christi occisum, sed viuum, ergo modò panis non conuertitur in aliquid mactatum, sed in id, quod aliquando fuit mactatum, & nunc est est viuum: hoc autem non sufficit ad sacrificiū; sicut si panis conuertetur in ouem, quæ anno præterito fuit mortua, & postea surrexit, nemo diceret, sacrificari nunc illam ouem. Denique addi potest, hoc modo non tam sacrificari Christum, quam ipsum panem: illud enim dicitur sacrificari, quod ex non mactato transit in mactatum: cum ergo panis sit, qui non mactatus transit in mactatum, ille erit, qui sacrificatur magis propriè; quæ corpus Christi.

SECTIO V.

Nostri sententia de essentia huius sacrificij.

64. Fundamenta tertiæ, & quarta sententiæ supra posita satis ostendunt probabilitatem vtriusque; quare illa mihi magis placet, quæ vtramque ita coniungat, vt neutrius fundamenta habeat contra se. Verisimilius ergo existimo, & vtramque actionem, consecrationem scilicet, & consumptionem pertinere ad substantiam huius sacrificij; quæ videtur esse sententia communior apud Theologos. Bellarm. diss. c. 27. concl. 7. & 8. Sotus, & alij, quos refert, & sequitur P. Ioan. Bapt. Scortia lib. 1. de sacrificio, c. 5. Adde tamen ita vtramque actionem pertinere ad substantiam sacrificij, vt posita consecratione, iam sit posita substantialis sacrificatio; adueniente vero sumptione, ponatur etiam aliqua pars eiusdem substantiæ; quod non repugnat: nam etiam Sacerdos, quando sumit dimidiam partem hostiæ, sumit substantialiter hoc sacramentum; & tamen sumptio

Consecratio
& consumptio
pertinent
ad essentiam
huius sacrificij.
Bellarm.
Scortia.

alterius dimidiæ partis est etiam aliquid substantialiter pertinens ad summptionem sacramenti.

Vt autem explicemus, quomodo consecratio sit substantialiter sacrificatio, aduerto, quādo ad rationem veri sacrificij exigimus destructionem hostiæ, nomine *destructionis* nō semper intelligi physicam, vel metaphysicam corruptionem substantialem hostiæ, sed destructionem vel physicam, vel humanam, ita vt ex vi sacrificiationis, hostiæ, prout est in termino illius actionis, habeat statum aliquem decliuorem, & saltem humano modo desierit. Hæc limitatio videtur esse de mēte omnium, eorum etiam, qui exigunt destructionem victimæ ad rationem sacrificij; nam certum est, hoc sacramentum non destrui physice etiam per actuale summptionem, donec species corrumpantur in stomacho: sed tamen quia per comestionem videtur humano modo destrui, tunc dicitur vere sacrificari apud illos, qui exigunt destructionem ad essentiam sacrificij; & licet P. Vasquez hoc ipso argumento vtatur, vt probet, summptionem non pertinere ad substantiam sacrificij, quia scilicet ipsa summptione non destruit victimam, donec corrumpantur species: sed tamen immerito ita arguit, quia ipsemet Vasq. disp. seg. 223. n. 37. facit sacrificium ouis, licet exigat destructionem, non tamen fieri, quando moritur ouis, sed quando iugulatur, vel percutitur, quia scilicet tunc datur actio Sacerdotis, à qua humano modo iam ceteris ouis destructa, & occisa, similiter ergo debet de summptione fieri, per ipsam posse sufficere sacrificari etiam ante corruptionem specierum, cum eadem sit ratio vtrobique. Item idem Vasq. supra disp. 220. n. 28. dicit, in lege veteri panes solitos sacrificari, quando coquebantur in cibano; & sane coctio illa non videtur esse corruptio substantialis, physice loquedo, sed tantum accidentalis: potuit ergo similiter in ipsa comestione agnoscere mutationem sufficientem ad sacrificiū ante actuale corruptionem specierum. Denique apud veteres, quibus sicut erat magis frequens, sic etiā erat magis nota essentia sacrificij, inuenimus, aliqua sacrificari solita, per talē destructionē humanam: v. g. quando vinū libabatur effundendo illud ex crateribus in terram in honore Dei, illa effusio dicebatur libatio, & sacrificatio: certum autem est, quod per effusionem formaliter non corrumpatur substantialiter vinū, donec postea parlatim siccaretur, & consumeretur, sacrificium autē in ipsa effusione fiebat; quia nimirum per effusionē destruebatur humano modo, quatenus accipiebatur statum aliquē inutilem ad priores operationes: iam enim non poterat deferuire ad vsus humanos, sicut antea; quod sufficit, vt dicatur humano modo destrui, & consumi, licet in sua substantia non patiat mutationē substantialē. Quo etiam modo sacrificabatur aliquādo, proiciēdo aliquid in mare, vel in fluiuiū, vt refert Ioan. Guiliel. Stuchius lib. de sacris, & profanis sacrificijs fol. 130. quia nimirum per illā summptionē humano modo destruebatur res prociēda, licet non corruperetur substantialiter in sua entitate.

Hoc supposito, facile erit explicare, quomodo consecratione ipsa sacrificetur corpus Christi: nam licet ipsa consecratione non destruat substantialiter, sed tamen destruit humano modo, quatenus accipit statum decliuorē, & talem, quod reddatur inutile ad vsus humanos corporis humani, & aptius ad alios diuersos vsus per modum cibi: quare humano modo idē est, ac si fieret verus panis, & apteratus ac condiretur in cibū; quæ mutatio sufficiens est ad verum sacrificiū; fieri enim comestibile illud, quod non erat comestibile, & ita fieri comestibile, vt iam non sit vitē ad alios vsus, nisi per modum cibi maior